

VIỆN HÀNH CHÍNH CÔNG CHÂU ÂU - EIPA

ThS. PHAN THỊ KIM PHƯƠNG*

1. Giới thiệu về EIPA

Được thành lập vào năm 1981 và có trụ sở tại Maastricht - Hà Lan, trải qua hơn 30 năm xây dựng và phát triển, Viện Hành chính công châu Âu (European Institute of Public Administration - viết tắt là EIPA) hiện nay đã trở thành một trung tâm hàng đầu ở khu vực này trong việc hỗ trợ các nước thành viên của Liên minh châu Âu (EU) giải quyết những thách thức của quản lý công trong quá trình hội nhập châu Âu nói riêng và hội nhập quốc tế nói chung.

Các chương trình đào tạo, nghiên cứu và tư vấn của EIPA được cung cấp cho công chức thuộc các tổ chức của EU, đội ngũ công chức ở trung ương và địa phương của các quốc gia là thành viên của khối EU và cả công chức của các quốc gia khác có quan hệ hợp tác với khu vực này. EIPA luôn tự hào là nơi mà đội ngũ công chức đến từ các quốc gia thành viên EU và các quốc gia có liên quan có thể học hỏi trong một môi trường đa văn hoá, được tiếp thu từ sự kết hợp độc đáo giữa những thành tựu của nghiên cứu khoa học và những kinh nghiệm thực tiễn phong phú. Qua đó, không chỉ góp phần giúp họ có sự hiểu biết sâu sắc hơn về các chính sách của châu Âu và quá trình hội nhập châu Âu,

mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho việc trao đổi kiến thức về các hệ thống hành chính khác nhau và kinh nghiệm thực tiễn được chất lọc trong quá trình thực thi công việc của họ.

2. Cơ cấu tổ chức

EIPA là viện nghiên cứu độc lập. Hội đồng Viện gồm đại diện của các nước thành viên EU và các thành viên khác có liên quan của Viện. Cơ quan đại diện này thiết lập mối liên hệ thường xuyên giữa EIPA và nền hành chính quốc gia của các nước thành viên thuộc khối. Chủ tịch Hội đồng chịu trách nhiệm xây dựng và thực hiện các chính sách của Viện và là người đại diện cho EIPA.

Ngoài trụ sở chính tại Hà Lan, Viện có hai trung tâm trực thuộc là: Trung tâm Thẩm phán và Luật sư châu Âu và Trung tâm của EIPA tại Barcelona.

a. Trung tâm Thẩm phán và Luật sư châu Âu

Trung tâm này được thành lập năm 1992 tại Luxembourg, có nhiệm vụ cung cấp các dịch vụ trong lĩnh vực pháp lý nhằm nâng cao chất lượng thực thi tư pháp cho những người làm

* Học viện Hành chính Quốc gia - Cơ sở TP. Hồ Chí Minh

việc trong các ngành nghề liên quan tới lĩnh vực pháp lý của châu Âu.

Trung tâm này đang ngày càng khẳng định được uy tín ở khu vực EU trong việc cung cấp các dịch vụ về đào tạo, bồi dưỡng nâng cao năng lực cho các luật sư, các chuyên gia pháp lý và đội ngũ công chức. Qua đó, góp phần nâng cao chất lượng tư pháp cho hệ thống toà án, cũng như công tác thi hành pháp luật ở khu vực này.

Đội ngũ nhân sự của Trung tâm gồm các chuyên gia pháp lý với kiến thức chuyên môn sâu và có kinh nghiệm trong việc thực thi luật pháp châu Âu. Bên cạnh đó, đội ngũ nhân sự của Trung tâm cũng thường xuyên được tăng cường và củng cố bởi một mạng lưới rộng lớn của các chuyên gia bên ngoài, bao gồm: những người thực thi công tác pháp lý (như thành viên Hội thẩm và thư ký của các toà án, các luật sư hành nghề tư nhân,...), công chức, các học giả và quan chức địa phương.

b. Trung tâm của EIPA tại Barcelona

Được thành lập năm 1996, thông qua một thoả thuận giữa EIPA và chính quyền Catalonia (vùng tự trị ở miền Đông Bắc Tây Ban Nha), Trung tâm này cung cấp các hoạt động đào tạo, nghiên cứu và tư vấn về các chủ đề, như vai trò và chức năng của chính quyền tiểu bang trong quá trình hội nhập châu Âu, các lĩnh vực liên quan tới phát triển kinh tế địa phương và khu vực EU, cũng như các chương trình cụ thể liên quan đến quan hệ đối tác giữa EU và vùng Địa Trung Hải.

Trong năm 2013, Trung tâm này đã phối hợp với chuyên gia của các

cơ sở bên ngoài tiến hành tổ chức 92 hoạt động chuyên môn dưới các hình thức khác nhau, bao gồm: các hội thảo, nghiên cứu chuyên đề, tư vấn. Trong số các hoạt động này, có 26 cuộc hội thảo chuyên đề thu hút 980 người tham gia đến từ các cơ quan nhà nước trên khắp châu Âu và 17 hoạt động nghiên cứu được tổ chức trong khuôn khổ dự án EuroMed Justice III, thu hút sự tham gia của 250 người của đối tác vùng Địa Trung Hải và gần 100 chuyên gia đến từ EU.

Các lĩnh vực chuyên môn được cơ sở này đảm nhận bao gồm:

- *Quản trị nhà nước và luật pháp EU*: Trong đó, chú trọng vào nghiên cứu, phân tích các công cụ và cơ chế để thu hút sự tham gia có hiệu quả của các chủ thể vào quá trình hoạch định chính sách, đánh giá tác động của chính sách, kiểm soát bổ trợ và thi hành pháp luật với hiệu quả cao.

- *Hành chính công*: chú trọng vào việc xây dựng năng lực và thể chế hành chính, đánh giá chính sách công, quản lý chất lượng thực thi công việc và chính phủ điện tử trong khu vực công ở phạm vi khu vực. Qua đó, nhằm góp phần tăng cường vị thế chính trị của các quốc gia trong khu vực giữa bối cảnh hội nhập châu Âu.

Do khẳng định được chuyên môn và uy tín vững chắc trong việc xây dựng năng lực cho đội ngũ công chức, nên từ năm 2002, Trung tâm này đã tiến hành thực hiện chương trình đào tạo cho các cơ quan hành chính của các đối tác vùng Địa Trung Hải trong khuôn khổ quan hệ đối tác giữa EU và Địa Trung Hải.

3. Các lĩnh vực hoạt động chính

a. Nghiên cứu, tư vấn

Các nội dung nghiên cứu chủ yếu của EIPA bao gồm:

- Quy trình ban hành quyết định của EU:

Một trong những hoạt động quan trọng của EIPA là quan tâm tới việc nghiên cứu quá trình xây dựng và ban hành quyết định của châu Âu (European decision-making). Viện hướng tới việc giúp công chức không chỉ hiểu về cách thức xây dựng quyết định của châu Âu mà còn biết cách tham gia tích cực và có hiệu quả vào quá trình hoạch định chính sách EU. Các khoá học thường cung cấp những kiến thức về thủ tục xây dựng và ban hành quyết định, cách thức đánh giá tác động của các quyết định, vai trò của các tác nhân tham gia quá trình xây dựng quyết định, kỹ năng khai thác và phân tích thông tin về châu Âu phục vụ cho quá trình xây dựng và ban hành quyết định.

- Quản lý công châu Âu:

Ở nội dung này, EIPA chú trọng nghiên cứu nhằm giải đáp những vấn đề về cách thức hội nhập châu Âu và những thay đổi đang ảnh hưởng đến nền hành chính ở các nước thành viên. Các chủ đề nghiên cứu cụ thể, bao gồm: quản lý sự thay đổi, quản lý nguồn nhân lực, ứng dụng công nghệ mới trong quản lý công, mối quan hệ với khu vực tư nhân và chính phủ điện tử...

- Chính sách và luật pháp châu Âu: EIPA quan tâm nghiên cứu các chính sách chính của EU trong các lĩnh vực, như nông nghiệp, thương mại, chính sách khu vực, chính sách tiền tệ và môi trường. Gần đây, EIPA

cũng đã mở rộng phạm vi nghiên cứu tới lĩnh vực di dân và biến đổi khí hậu.

Trên cơ sở các kết quả nghiên cứu trên, EIPA cung cấp các dịch vụ tư vấn cho các cơ quan hành chính nhà nước ở khu vực châu Âu, trong đó đặc biệt chú trọng vào các lĩnh vực quản lý chất lượng, đánh giá hiệu quả quản lý ở khu vực công, phát triển nguồn nhân lực và hoạch định, phân tích chính sách của châu Âu.

b. Đào tạo và phát triển

Các chương trình đào tạo và phát triển của EIPA được thiết kế với các chủ đề được trình bày mang tính so sánh và có tính hệ thống, kết hợp các phương pháp nghiên cứu tình huống và làm việc nhóm nhằm cung cấp cho học viên cái nhìn tổng quan nhưng cũng rất sâu sắc về sự đa dạng của nền hành chính của các quốc gia thành viên EU. Trong quá trình đào tạo, EIPA cũng thường xuyên tổ chức các hội thảo chú trọng vào các chủ đề về phát triển và những thách thức mới nảy sinh trong quá trình thực thi pháp luật của châu Âu, hoặc trong thủ tục thực thi hay những sáng kiến mới được đưa ra. Tại các hội thảo này, học viên có điều kiện được trao đổi với các chuyên gia và các thành viên đối tác đến từ các nước.

Các kết quả nghiên cứu của EIPA đã góp phần cung cấp những vấn đề lý luận cho quá trình hội nhập châu Âu và quá trình hoạch định chính sách châu Âu, đồng thời cũng góp phần tăng cường năng lực cho đội ngũ cán bộ, công chức để thực hiện có hiệu quả trong lĩnh vực này□

Tài liệu tham khảo:

www.eipa.eu